

SVETOVNI DAN ZDRAVJA 1987

CEPLJENJE ZA VSE OTROKE

Poslanica dr. Halfdana Mahlerja, generalnega direktorja Svetovne zdravstvene organizacije, za Svetovni dan zdravja 1987

Izziv, s katerim se je leta 1977 soočil mednarodni zdravstveni parlament, Skupščina Svetovne zdravstvene organizacije, da do leta 1990 omogoči cepljenje vsem otrokom na svetu, je malodane premagan.

A kljub temu še ne moremo biti zadovoljni s seboj. V marsikateri deželi je treba še marsikaj postoriti in zato sem se odločil, da Svetovni dan zdravja 1987 posvetim cepljenju. Še tako obilna podpora od zunaj ne more nadomestiti dejavnega sodelovanja posameznikov in skupnosti, v katerih živijo, državnih voditeljev in vladajočih struktur.

Povsem nesprejemljivo je, da na planetu Zemlja v sodobni tehnološki dobi milijoni otrok umirajo zaradi bolezni, ki bi jih lahko preprečili z dosegljivimi cepivi.

Od leta 1974, ko smo začeli uresničevati Razširjeni načrt Svetovne zdravstvene organizacije o cepljenju, katerega osnovno gonilo je spodbujanje osnovnega zdravstvenega varstva, smo izvojevali pomembne zmage. V državah v razvoju, kjer nam uspe vzpostaviti stik med otrokom, cepivom in zdravstvenim delavcem, vsako leto rešimo 800 000 otroških življenj. Svetovna zdravstvena organizacija se ob tem še posebej zahvaljuje UNICEF-u, katerega podpora ciljem, da bi do leta 1990 cepili vse otroke na svetu, je in ostaja ključnega pomena za uresničitev tega načrta.

Cepljenje je resnična možnost za vse otroke. Sodelovanje ozaveščenega prebivalstva, odločna podpora voditeljev, predanost zdravstvenih delavcev, ljubeča skrb in razumevanje staršev in zbiranje potrebnih sredstev in materialov so bistvene sestavine napitka za življenje vseh otrok na svetu.

S cepljenjem je rešenih približno 800.000 otrok na leto

Svetovna zdravstvena organizacija ocenjuje, da je na leto rešenih najmanj 800.000 otrok dežel v razvoju, kar je rezultat svetovnega programa cepljenja iz leta 1974.

Takrat so ocenili, da šest bolezni – ošpice, davica, oslovski kašelj, tetanus, otroška paraliza in tuberkuloza – vsako leto umori pet milijonov otrok in prizadene nadaljnjih pet milijonov.

Cilj programa je zaščititi vse otroke pred temi boleznimi do leta 1990. Da bi ga ponovno spodbudila, je Svetovna zdravstvena organizacija za 7. april 1987, svetovni dan zdravja, izbrala temo »Cepljenje za vse otroke«.

Zadnje raziskave kažejo, da je bilo 41% od približno 118 milijonov otrok, ki doživijo prvi rojstni dan, do zdaj cepljenih proti ošpicam, ubijalcu številka 1 med boleznimi, 46% pa jih je bilo cepljenih proti tuberkulozi. V obeh primerih je potreben le en odmerek.

Poleg tega je bilo 47% otrok popolno cepljenih proti davici, oslovskemu kašlju, tetanusu (Di-Te-Per) ali otroški paralizi. Ko so program začeli izvajati, je bila precepljenost otrok s temi cepivi manj kot 5%. V desetih letih se je torej osemkrat povečala. Cena cepljenja proti vsem šestim boleznim se razteza od 5 do 15 ameriških dolarjev; same države pokrivajo blizu 80% stroškov.

»Čeprav naše delo še zdaleč ni zaključeno, so že dosedanji napor vloženi v cepljenje, ogromen uspeh«, pravi dr. Ralph Henderson, direktor Razširjenega programa SZO za cepljenje. »Že s krepitvijo obstoječe zdravstvene službe lahko računamo, da bo do leta 1990 dosežena 60–70% precepljenost.«

Med dosedanjimi dosežki je treba omeniti izšolanje več 1000 zdravstvenih delavcev za postopke v zvezi s cepljenjem ter ovrednotenje programov cepljenj v posameznih državah. Poleg tega je prišlo do številnih izboljšav tudi v »hladni verigi« – sistemu, ki ohranja cepiva pri nizki temperaturi, kar omogoča, da na poti od proizvajalca do otroka ne izgubijo svojega učinka.

Iz gradiva SZO